

השוואה בין השיטות המקובלות לגילוי מוקדם של סרטן המעי הגס

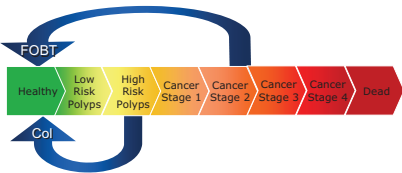
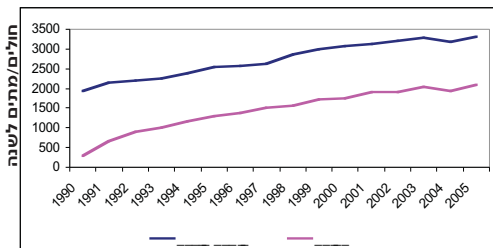
שיר רז*, דר' משה לשנו**, פרופ' זמיר הלפרין***, דר' שלמה לבקוביץ****

* ייעוץ עסקי – מדעי החיים, ארנסט אנד יאנג, ** הפקולטה לרפואה והפקולטה לניהול, אוניברסיטת תל-אביב, *** המכון למחלות דרכי העיכול והכבד, המרכז הרפואי סוראסקי תל-אביב, **** שמיר – מידע רפואי לתועלת הציבור.

גילוי מוקדם של סרטן המעי הגס בישראל – תמונת מצב

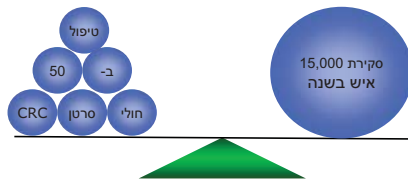
- 3,200 חולים חדשים מאובחנים בכל שנה
- עלות הטיפול בחולה בממוצע כ- 335 אלפי ₪
- עלות הטיפול הכוללת בישראל בחולי הסרטן המעי הגס למעלה מ- 1.1 מיליארד ₪ בשנה
- רק 15% מאוכלוסיית היעד עוברים בדיקת דם סמוי בצואה (FOBT) מדי שנה
- 12% בלבד מאוכלוסיית היעד נבדקים בקולונוסקופיה, רובם לא לבדיקות סקר.

שכיחות סרטן המעי הגס, ישראל, 1990-2006

השוואת עלות הטיפול בסרטן המעי הגס מול מניעתו באמצעות קולונוסקופיה

הענות של 15% מאוכלוסיית היעד לקולונוסקופיה יכולה למנוע עד כ- 430 מקרים בשנה.

סיכום:

בדיקת הקולונוסקופיה נמצאה כבדיקה מאד Cost-effective (1,000 ש"ח לשנת חיים). עלות לשנת חיים נמוכה יותר מרוב הטיפולים שמתווספים לסל הבריאות מדי שנה.

הקדמה: סרטן המעי הגס הנו המחלה הממארת השנייה בשכיחותה בגברים ובנשים בישראל. כ-3,200 אנשים נוספים מאובחנים בישראל מדי שנה וכ-1,300 אנשים נפטרו כתוצאה מהמחלה. **עלות הטיפול בחולה בממוצע הינה 335 אלף ₪.**

הוכח כי אבחון מוקדם של שלבים טרום סרטניים והסרת גידולים שפירים במעי הגס באמצעות **קולונוסקופיה** יכולים למנוע את היווצרות המחלה הסרטנית ולהקטין את מימדי המחלה והתמותה בכ-90%-50%.

האיגודים הרפואיים באירופה, בארה"ב, וגם בישראל ממליצים על שילוב קולונוסקופיה פעם ב-10 שנים כאמצעי נוסף לאבחון מוקדם של סרטן המעי הגס לאוכלוסיה בסיכון ממוצע. מחקרים רבים הראו כי מימון בדיקת הקולונוסקופיה לכלל האוכלוסייה אחת ל-10 שנים, ולאוכלוסיות בסיכון אחת ל-5 שנים, הינן בעלות עלות-תועלת גבוהה בהשוואה לטכנולוגיות רפואיות בסל הבריאות, במיוחד למול העלויות הגבוהות של ריפוי מחלת סרטן המעי הגס (כולל AVASTIN).

השיטה: אנו משתמשים במודל מרקוב (Markov) להתחקות אחר התפתחות המחלה בקרב נשים וגברים בגיל 50 ומעלה ממצב של התפתחות פוליפים ועד למצב של סרטן מתקדם ומוות. במודל אנו מתייחסים למצב שבו הפרט אינו מודע למצב בריאותו האמיתי עד אשר מתגלה על ידי בדיקה מוקדמת או עד להגדרתו כסימפטומאטי. כל עוד מצב בריאותו של הפרט אינו ידוע המחלה ממשיכה להתקדם. כאשר הפרט מגלה את מצבו הוא מקבל את הטיפול המתאים.

בדיקה לאבחון מוקדם של סרטן עשויה לעצור את התקדמות המחלה על ידי מתן טיפול מתאים בשלבים מוקדמים של המחלה. יחודה של הקולונוסקופיה (בדיקה + טיפול) שהיא יכולה לגלות את המחלה בשלבים טרום סרטניים **ולמנוע את המחלה טרום התפתחותה**. המחקר מתבסס על הסתברויות ספציפיות מתוך הספרות. עלויות עדכניות של טיפולים ותרופות וערכי QALY בישראל נלקחו וחושבו מנתוני משרד הבריאות.

תוצאות: מצאנו שקולונוסקופיה פעם בחיים לאוכלוסיה בסיכון ממוצע היא השיטה בעלת העלות הרפואית הקטנה ביותר לגילוי מוקדם של סרטן המעי הגס בהשוואה לבדיקה הרווחת היום בישראל – דם סמוי בצואה אחת לשנה. בהשוואה בין קולונוסקופיה אחת לעשר שנים ובין דם סמוי לצואה כל שנה, תוספת העלות הממוצעת היא כ-11,000 ₪ לשנת חיים.

שמיר

מידע רפואי לתועלת הציבור